

۱۴۸۵۹۲۰

موسسه کار و تامین اجتماعی

۵۱۳

مجموعه آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار

موسسه کار و تامین اجتماعی

(با آخرین اصلاحات)

۱۳۹۴

www.irsat.ir

۰۳۵۸۳۱

انتشارات مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

- عنوان قراردادی : ایران، اساسنامه ها و آیین نامه ها
- عنوان و نام پدیدآور : مجموعه آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار (با آخرین اصلاحات) / مؤسسه کار و تأمین اجتماعی
- وضعیت ویراست : [ویراست ۴]
- مشخصات نشر : تهران: مؤسسه کار و تأمین اجتماعی، ۱۳۹۴.
- مشخصات ظاهری : ۱۲۱۴ ص: جدول.
- فروپوش : مؤسسه کار و تأمین اجتماعی؛ ۵۱۳.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۲-۲۷۰-۵
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- یادداشت : ویراست های قبلی کتاب حاضر تحت عنوان «آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار» نیز منتشر شده است
- عنوان دیگر : آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار
- موضوع : منی صنعتی - ایران - آیین نامه ها
- موضوع : بهداشت صنعتی - ایران - آیین نامه ها
- موضوع : سرانها - ایران - مینبینه های ایمنی - آیین نامه ها
- شناسه افزوده : مؤسسه کار و تأمین اجتماعی
- رده بندی کنگره : MH ۱۴۲۰/۱۲۸۱۳۹۴
- رده بندی دیویی : ۳۴۴/۵۵۰۴۶۵
- شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۶۵۷۰۵

مجموعه آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار

ناشر: مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۲-۲۷۰-۵

قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

طراحی جلد و صفحه آرایی متن: سیدحامد رضوی

امور فنی چاپ: محمد عسگری

لیتوگرافی چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات اوقاف

نشانی: پاسداران ابتدای اختیاریه جنوبی کوچه آزاده شماره ۵ کدپستی: ۱۹۴۵۹۴۱۱۴۸

تلفن: ۲۲۵۶۲۷۳۳۳ دورنگار: ۲۲۵۸۹۸۹۱

شبکه اطلاع رسانی: www.lssi.ir پست الکترونیکی: lssi@lssi.ir

فهرست مطالب

مقدمه.....	الف
آیین نامه حفاظت و بهداشت عمومی در کارگاه‌ها.....	۱
آیین نامه ایمنی ساختمان کارگاه‌ها.....	۱۳
آیین نامه حفاظت در مقابل خطرات وسایل انتقال نیرو.....	۴۵
آیین نامه حفاظتی مواد خطرناک و مواد قابل اشتعال و مواد قابل انفجار.....	۶۳
آیین نامه حفاظتی وسایل حمل و نقل و جابجاکردن مواد و اشیاء در کارگاه‌ها.....	۱۰۱
آیین نامه ایمنی ترددات حفاظتی در ماشین های کنکاسور، خردکن و آسیاب.....	۱۳۵
آیین نامه حفاظت حمل و نقل، ذخیره سازی و توزیع گاز مایع.....	۱۴۱
آیین نامه تأسیس مراکز بهداشت کار کارگاه‌ها.....	۱۶۵
آیین نامه و مقررات حفاظت در مقابل خطر پرتوهای یون ساز.....	۱۷۵
آیین نامه ایمنی کار روی خطوط و تجهیزات برن دار.....	۲۰۱
آیین نامه حفاظتی مولد بخار و دیگ‌های آب گرم.....	۲۱۵
آیین نامه و مقررات حفاظتی حفر چاه‌های دستی.....	۲۴۵
آیین نامه کارهای سخت و زیان آور (موضوع تبصره ماده ۵۲ قانون کار).....	۲۵۷
قانون بازنشستگی پیش از موعد در مشاغل سخت و زیان آور (موضوع ماده واحده تصویب (۲)	
الحاقی ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی.....	۲۶۳
آیین نامه اجرایی کارهای سخت و زیان آور (موضوع ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی).....	۲۶۷
دستورالعمل اجرایی نحوه فعالیت کمیته‌های بدوی و تجدید نظر استانی تطبیق و	
تشخیص مشاغل سخت و زیان آور و نظارت بر آنها.....	۲۷۹
آیین نامه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار.....	۲۸۵

۲۹۱	آیین نامه و مقررات حفاظتی پرس ها (پرسکاری سرد فلزات).....
۳۵۵	آیین نامه حفاظتی پرس های تزریقی (پلاستیک و دایکاست).....
۳۶۷	آیین نامه حفاظتی کارگاه های ساختمانی.....
۴۰۵	آیین نامه حفاظتی صنایع چوب.....
۴۱۷	آیین نامه سیستم اتصال به زمین (ارتینگ).....
۴۵۷	آیین نامه ایمنی در آزمایشگاه ها.....
۴۷۱	آیین نامه ایمنی مخازن آب و استخرها.....
۴۸۱	آیین نامه علامت ایمنی در کارگاه ها.....
۵۱۹	ضوابط اجرایی آیین نامه علامت ایمنی در کارگاه ها.....
۵۲۳	آیین نامه مشاورین حفاظت فنی و خدمات ایمنی.....
۵۲۹	دستورالعمل اجرایی آیین نامه مشاوران فنی و خدمات ایمنی.....
۵۵۱	آیین نامه حفاظتی ماشین های سنگزن.....
۵۶۱	آیین نامه حفاظتی تاسیسات الکتریکی در کارگاه ها.....
۵۷۵	آیین نامه عمومی ایمنی در تعمیرگاه های وسایط نقلیه.....
۵۸۳	آیین نامه ایمنی جوشکاری و برشکاری گرم.....
۵۹۳	آیین نامه ایمنی دستگاه های مخلوط کن و همزن در کارگاه ها.....
۶۰۱	آیین نامه ایمنی ماشین های لیفتراک.....
۶۰۹	آیین نامه ایمنی ماشین ها و ادوات کشاورزی.....
۶۱۷	آیین نامه ایمنی در صنایع شیشه.....
۶۲۳	آیین نامه ایمنی ماشین های افزار.....
۶۳۵	آیین نامه حفاظتی کار با سموم دفع آفات در کارگاه ها.....
۶۴۷	آیین نامه حفاظتی حمل دستی بار.....

- ۶۶۱ آیین نامه آموزش ایمنی کارفرمایان، کارگران و کارآموزان
- ۶۶۷ دستورالعمل اجرایی آیین نامه آموزش ایمنی کارفرمایان، کارگران و کارآموزان
- ۶۷۵ آیین نامه ایمنی امور پیمانکاری
- ۶۸۱ دستورالعمل اجرایی آیین نامه ایمنی امور پیمانکاری
- ۶۸۹ آیین نامه داخلی شورای عالی حفاظت فنی
- آیین نامه مربوط به انتخاب اساتید دانشگاه، نمایندگان کارگران، نمایندگان مدیران
- ۶۹۵ آیین نامه عضویت در شورای عالی حفاظت فنی
- ۶۹۹ آیین نامه ایمنی بنادر
- ۷۱۱ آیین نامه ایمنی افراد دارای اختلال شنوایی در کارگاهها
- ۷۱۷ آیین نامه ایمنی کربوراند
- ۷۸۷ آیین نامه وسایل حفاظت فنی
- ۸۰۷ آیین نامه ایمنی در کارگاه های ساختمانی
- ۸۳۱ آیین نامه ایمنی تصفیه خانه های آب و فاضلا
- ۸۴۳ آیین نامه ایمنی کار در صنایع چاپ
- ۸۶۹ آیین نامه ایمنی در صنایع آهنگری
- ۸۸۷ آیین نامه پیشگیری و مبارزه با آتش سوزی در کارگاهها
- ۹۴۷ آیین نامه ایمنی کار با ماشین آلات عمرانی
- ۹۸۱ آیین نامه ایمنی در معادن
- ۱۰۳۳ دستورالعمل ارزیابی ریسک در معادن
- ۱۰۸۱ آیین نامه ایمنی در عملیات انتقال نیروی برق
- ۱۱۵۱ آیین نامه ایمنی در صنایع ریخته گری (قطعه ریزی و لوله ریزی)
- ۱۲۰۷ آیین نامه بکارگیری مسئول ایمنی در کارگاهها

نیروی کار ملی در مسیر توسعه کشور، به عنوان سرمایه ای گران بها در معرض مخاطرات و آسیب های جدی در بخش های مختلف اقتصادی قرار دارد. مشکلات و تهدیدهای گوناگون محیطی و عوامل طبیعی سبب می گردد تا همه ساله تعدادی از کارگران در محیط های کار به علت حوادث ناشی از کار یا بیماری های ناشی از عوارض محیط کار، جان خود را از دست داده یا دچار مسمومیت ها و معلولیت های گوناگون شوند.

حوادث ناشی از کار و بیماری های حرفه ای پدیده ای جدید نیست، بلکه از روزی که بشر با کار آشنا شده با آن دست به گریبان بوده. اما نکته مهم، توجه به علل حوادث و یافتن راه حل هایی برای جلوگیری و یا کاهش آنهاست.

فرهنگ ایمنی و حفاظت در محیط کار ارتباط مستقیم با سلامت و بهداشت نیروی کار، رشد و توسعه اقتصادی جوامع دارد. بریت منابع انسانی نیازمند صیانت از نیروی کار و ایمن سازی محیط کار است.

در کشور ما سالیانه مبالغی جهت عوارض و دستمزد ناشی از ایام بیماری و نقص عضو ناشی از حوادث کار هزینه می گردد و خساراتی به نیروی انسانی و مال جامعه وارد می گردد.

آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار از بدو تا کنون فراوان و تشدید شده و بسیاری داشته و به لحاظ اهمیت موضوع، فصل چهارم قانون کار به این زمینه اختصاص یافته است.

در ماده ۸۵ قانون کار آمده است:

«برای صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور رعایت در مراکز عمالیاتی که از طریق شورای عالی حفاظت فنی (جهت تأمین حفاظت فنی) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (جهت جلوگیری از بیماری های حرفه ای و تأمین بهداشت کار و کارگر و محیط کار) تدوین می شود. برای کلیه کارگاه ها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامی است.»

حسب ماده ۸۶ قانون کار مسئولیت تهیه موازین و آیین نامه های حفاظت فنی به شورای عالی حفاظت فنی سپرده شده است.

در مبحث دوم از فصل چهارم قانون کار که با هدف اجرای قوانین و آیین نامه ها تنظیم شده است، قانون کار، اداره کل بازرسی کار را مکلف به نظارت، آموزش، بررسی و رسیدگی به حوادث ناشی از کار می نماید.

آسیب ها و خطرات محیط کار، کمبود نیروی متخصص، عدم شفافیت استانداردها، مؤسسه کار و تأمین اجتماعی را برآن داشت تا در اجرای فصل چهارم قانون کار با انتشار مجموعه آیین نامه های

حفاظت و بهداشت کار در جهت بهبود شرایط کار، فرهنگ ایمنی و حفاظتی گام بردارد و نقش خود را در زمینه بهبود شاخصهای بهره‌وری نیروی کار با ارتقاء مدیریت ایمنی، حفاظت و بهداشت کار ایفا نماید که خوشبختانه مجموعه مذکور در سال جاری مورد بازنگری کامل قرار گرفت و در این راستا آیین‌نامه‌های منسوخ حذف و آیین‌نامه‌های جدید جایگزین گردید.

امید است دانش پژوهان، کارفرمایان، کارگران و کارآفرینان با ارائه نظرات و پیشنهادات اصلاحی، مؤسسه کار و تأمین اجتماعی را در انجام این امر مهم مساعدت فرمایند.

دکتر محمدرضا سپهری
رئیس مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

www.ketab.ir